

Norrtälje kommun

Utbildningsnämndens riktlinjer för det systematiska kvalitetsarbetet

Barn- och utbildningskontoret
2022-03-11

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtalje.se
www.norrtalje.se

Inledning

Enligt skollagen ska varje huvudman, skola, förskola och fritidshem bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete.¹ Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen som beskrivs i skollag, läroplaner och andra styrande dokument. Allt kvalitetsarbete ska bedrivas enligt vetenskaplig grund eller beprövad erfarenhet. Styrningen av de olika utbildningsformerna är komplexa, med både nationella och kommunala intressen inblandade. Allt detta bidrar till att kvalitetsarbetet kan upplevas som komplicerat. Det systematiska kvalitetsarbetet är reglerat i skollagens 4 kapitel 3-8 § § och ställer krav på att huvudmannen och alla utbildningsformer reglerade i skollagen, systematiskt följer upp resultaten och utvecklar utbildningen.

Syftet med dessa riktlinjer är att klargöra hur verksamheterna inom utbildningsnämnden ska arbeta med kvalitetsarbetet så att de nationella kraven uppfylls enligt skollagens krav. Riktlinjerna är så kallade reglerande dokument och konkretiserar hur medarbetare på de olika nivåerna i styrkedjan ska bedriva kvalitetsarbetet.

Syftet är också att tydliggöra rektorens ansvar såväl som huvudmannens.

Utgångspunkten är att riktlinjerna underlättar skollagarnas arbete samt skapar förutsättningar för huvudmannen att identifiera aktuella behov.

Det systematiska kvalitetsarbetet är lika viktigt oavsett om utbildningen genomförs av den egna verksamheten eller av en extern utförare. Det innebär ett ansvar för huvudmannen att de utbildningar som lagts ut på entreprenad kvalitetssäkras utifrån de nationella målen.

Nationell och kommunal styrning

Skolan och förskolan är en nationellt styrd verksamhet i en kommunal organisation.

Regering och riksdag formulerar uppdraget och sätter målen medan kommunen fördelar resurserna. Det innebär en balansgång för verksamheterna att både förhålla sig till de statliga och de kommunala kraven.

Det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildningssektorn är inriktat på de nationella målen². Norrtälje kommuns riktlinjer utgår från de nationellt satta målen. Skollagen ger förskolorna och skolorna en möjlighet, om utrymme finns, att även ta med kommunala mål. Det gäller under förutsättning att de inte strider mot de nationella målen. De kommunala målen kan aldrig dominera över de nationella målen.³

Från och med läsåret 2018/2019 följer det systematiska kvalitetsarbetet skolans läsår istället för kalenderår som tidigare. Det är ett led i att utforma kvalitetsarbetet efter de nationella målen. Det betyder samtidigt att kommunens ekonomiska år inte följer förskolorna och skolornas verksamhetsår.

Det är av stor vikt att huvudmannen får tillgång till förskolornas och skolornas resultat så tidigt som möjligt i syfte att stödja och åtgärda de eventuella brister som uppkommer i kvalitetsarbetet.

---

¹ Skollagen 2010:800 4 kap.

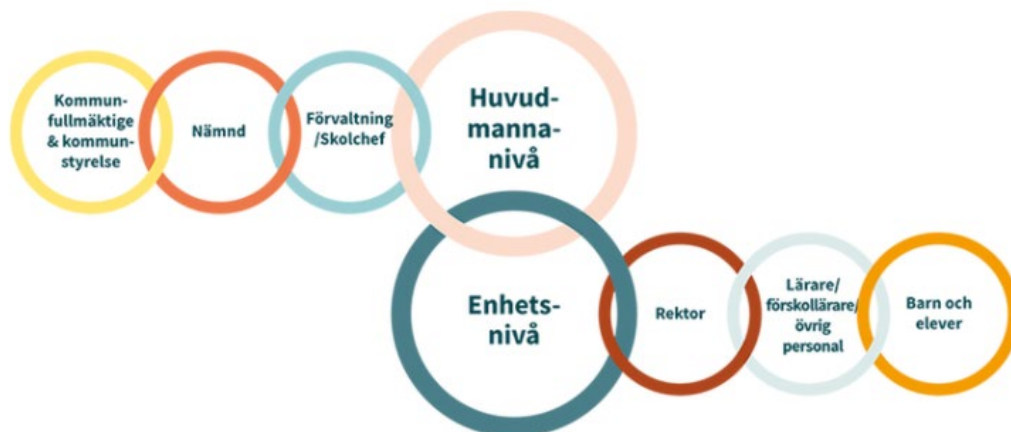
² Skollagen 2010:800 4 kap. 4§

³ Skollagen 2010:800 4 kap. 5§

Vuxenutbildningen som bedrivs kalenderårsvis kommer även fortsättningsvis att utvärdera sin verksamhet kalenderårsvis. Det gynnar verksamheten bäst, samt möjliggör ett utvärderingsförfarande tillsammans med regionala samarbetspartner.

Styrkedjan

Figur 1. Styrkedjan. Skolverket.

I kommunen är fullmäktige ytterst ansvarig för att alla elever får den utbildning de har rätt till. I Norrtälje kommun är det ansvaret delegerat till utbildningsnämnden.

Barn- och utbildningskontoret har i lagens mening ingen uppgift men är den funktion som leder verksamheten för nämndernas räkning. Förvaltningen är länken mellan enheterna och huvudmannen.

Enheterna är de enskilda skolorna. Det är av största vikt att kommunikationen mellan de olika nivåerna fungerar tillfredställande så att huvudmannen kan sätta in de åtgärder som behövs beroende på enheternas behov.

Figuren⁴ visar att alla nivåer är beroende av varandra i kvalitetsarbetet för att eleverna ska kunna erbjudas en utbildning enligt de nationella målen måste de olika nivåerna samarbeta.

Systematiskt kvalitetsarbete

Skolverket har utgivit *Allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete*⁵. De allmänna råden ska följas om huvudmannen inte fullföljer skollagens krav på annat sätt. I Norrtälje kommun ligger de allmänna råden till grund för riktlinjerna inom kvalitetsarbetet. Råden vänder sig till huvudmän och skolledare inom samtliga utbildningsformer.

⁴ Skolverket, 2012. Allmänna råd. Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet.

⁵ Skolverket, 2012. Allmänna råd. Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet.

Det systematiska hjulet illustrerar det arbete som ska pågå kontinuerligt både kort-och långsiktigt.

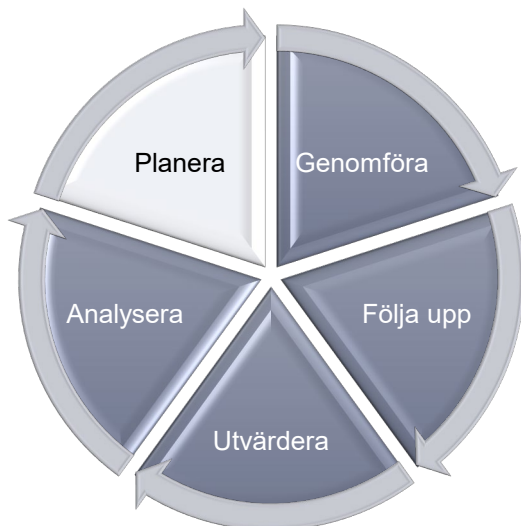
Modellen visar hur kvalitetsarbetet ska ske under ett läsår. Alla medarbetare ska medverka till att utveckla och kvalitetssäkra utbildningen.

För att kunna erbjuda en kvalitativ utbildning ska varje medarbetare delta i kvalitetsprocessen. Skollagen preciserar att varje medarbetare ska dokumentera, utvärdera, analysera, planera och utveckla sin verksamhet kontinuerligt⁶.

Figur 2. Skolverkets allmänna råd⁷.

Planera

Inför varje läsår planeras verksamheten upp på både lång och kort sikt. Utgångsläget är de nationella målen samt resultatet från föregående år.

Utifrån den analys som varje enhet genomfört av resultaten föregående läsår identifieras ett antal utvecklingsområden för att höja kvaliteten i utbildningen. Varje förskola, fritidshem eller skola har efter tidigare analys prioriterat ett flertal utvecklingsområde. Till varje område ska även aktiviteter planeras in för bästa möjliga måluppfyllelse. Målen ska vara konkreta och uppföljningsbara. De kopplade aktiviteterna ska vara möjliga att genomföra och regelbundet utvärderas under läsåret. Målen kan vara kortsiktiga, en termin eller läsår, de kan också löpa över flera år.

Huvudman

De övergripande utvecklingsområden som skolchef identifierat beskrivs och planeras in i nämndens måluppföljning. I nämndens kommande verksamhetsplan återfinns dessa insatser så att nämnden kan följa upp effekten av insatserna.

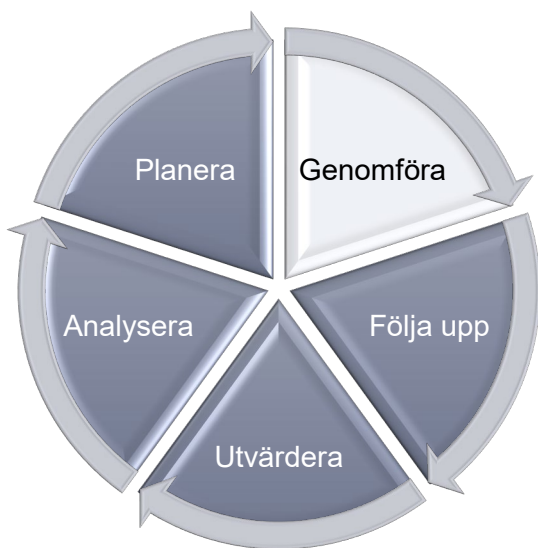
⁶ Skollagen 2010:800 4 kap. 4-6§§

⁷ Skolverket, 2012. Allmänna råd. Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet.

Genomföra

När planeringen för läsåret är beslutad och kommunicerad på enheterna genomför alla medarbetare utbildningen enligt fastställd plan. Vid varje kvalitetsdag, och andra tillfällen, följer skolledare, förskollärare, lärare, medarbetare inom elevhälsa samt all annan personal som är involverade i barnen och elevernas utbildning, upp resultat. Det sker i klassrummen, och i elevhälsan såväl som i enhetens ledningsgrupp.

Huvudman

Förvaltningen genomför de åtgärder och insatser som planerats med utgångspunkt från förskolans och skolans resultat föregående år. Åtgärderna följs upp i delår 1 och 2 samt i årsredovisningen.

Uppföljning och utvärdering

För att kunna säkerställa att skolan uppfyller styrdokumentens krav ska varje verksamhet kontinuerligt utvärdera och följa upp utbildningen. Det innebär att varje skola samt förvaltning samlar in både kvantitativa och kvalitativa resultat på några på förhand bestämda områden. Vid varje kvalitetsdag, och andra tillfällen, följer skolledare, förskollärare, lärare, medarbetare inom elevhälsa samt all annan personal som är involverade i barnen och elevernas utbildning, upp resultat.

Skollagen, skolförordningen, gymnasieförordningen samt läroplanerna för de olika utbildningsformerna avgör tillsammans med enhetens utvecklingsområden vad som skall utvärderas.

POSTADRESS

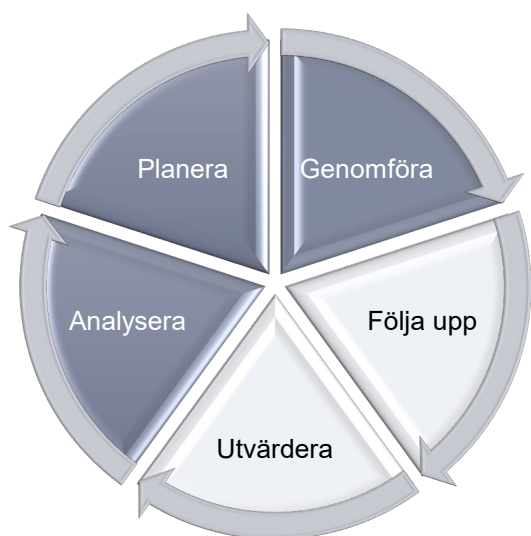
Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Vid läsårets början planeras verksamheten på varje skola. Under pågående läsår följer lärare och skolledare upp resultaten för att kunna säkerställa att de planerade insatserna genomförs. Vid behov ändras innehållet efter en utvärdering.

Huvudman

För att skapa möjlighet för alla verksamheter att följa upp resultaten lägger förvaltningen ut specifika dagar under läsåret som är viktiga för kvalitetsarbetet. Skolorna har fem kvalitetsdagar medan förskolan och fritidshemmen har två eller tre

kvalitetsdagar. Vuxenutbildningen lägger ut sina egna kvalitetsdagar utifrån verksamhetens behov.

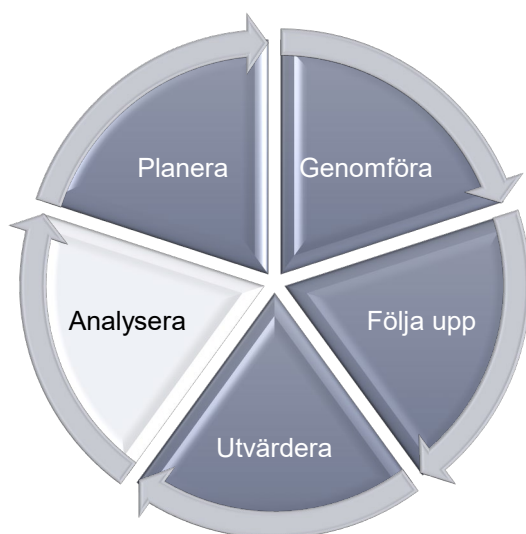
För att kunna dokumentera och följa processer har olika system köpts in för olika ändamål. Unikum, Rodret, Tempus och Skola 24 är några av de system som förvaltningen tillhandahåller så att lärare och annan personal kan dokumentera och följa upp barn- och elevers lärande och bedöma kvaliteten på utbildningen.

Huvudmannen följer upp de identifierade utvecklingsområdena via månadsrapporter samt delrapporter.

Analysera

Utifrån de uppföljningsområden som bestämts analyseras utbildningens resultat på varje enhet. Alla medarbetare analyserar tillsammans med skolledningen varför ett visst resultat uppnåtts.

Analysen sker under läsåret minst vid varje kvalitetsdag. Det kan innebära att de insatser som genomförts fram till utvärdering behöver förändras eller ändra riktning. Det kan också resultera i att de aktiviteter som valts visar sig fungera bra och inga förändringar i arbetssättet krävs. I slutet på läsåret analyseras hela läsårets arbete.

Inom skolan genomför varje lärare Skolinspektionens frågenkät *Kolla din undervisning*. Rektorer genomför i sin tur *Kolla din skola*.

Nämnden har avsatt en kvalitetsdag i juni då all personal tillsammans kan utvärdera den verksamhet som de verkar i. Det innebär lärare, skolläda, representanter för elevhälsan och övrig personal som deltagit i elevernas kunskapsutveckling.

Kvalitetsrapport och kvalitetsredovisning

Vid läsårets slut genomförs en utvärdering och en samlad analys av hela läsårets resultat. Den analysen sammanfattas i en kvalitetsrapport från varje skola. Utifrån kvalitetsrapportens resultat väljer varje enskild verksamhet de utvecklingsmål som följande läsår bör arbeta med för att höja kvaliteten.

Alla verksamheter arbetar efter samma kvalitetsrapportsmall. Den ska arbetslagen utgå ifrån när de analyserar sitt arbete från föregående läsår. Rektor skriver därefter en sammanfattande kvalitetsrapport till verksamhetschefen för respektive verksamhetsområde. Den kvalitetsrapport som rektorerna skickar till verksamhetschefen är en sammanfattande rapport över det rektorsområde som respektive rektor ansvarar för.

Huvudman

Verksamhetschefen inom varje utbildningsområde sammanställer en kvalitetsredovisning utifrån de olika verksamheternas resultat på övergripande nivå som presenteras för nämnden. Med utgångspunkt av skolornas resultat analyseras också förvaltningens arbete. I rapporten kan lärdomar från läsåret inkluderas.

Kvalitetsredovisningen presenteras för nämnderna så tidigt på hösten som möjligt. Utifrån det presenterade resultatet kan huvudmannen sätta nya mål för att utveckla och säkerställa att utbildningen följer de nationella målen. Kvalitetsredovisningen ligger till grund till nämndernas årsredovisning inom den kommunala styrkedjan.

Kvalitetsdialoger

Innan den övergripande kvalitetsredovisningen presenteras i nämnden genomför ordinarie ledamöterna från utbildningsnämnden en kvalitetsdialog med rektorerna för varje utbildningsform. Förvaltningsdirektör, verksamhetschef samt på vuxenutbildningen även intendent deltar också på kvalitetsdialogerna.

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Barn- och utbildningskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norttalje.se
www.norttalje.se

Det huvudsakliga syftet med diskussionerna under dialogerna är föregående läsårs resultatanalys samt planering inför nästkommande läsår. Läsårets andra kvalitetsdialog fokuserar på uppföljning av tidigare diskussioner. Dialogerna bidrar därmed med kunskap om hur nämnden kan fullgöra sitt uppdrag som huvudman. Det innebär framför allt att säkerställa att utbildningen följer de bestämmelser som finns, samt att se till att skolan har de resurser som krävs för att alla elever ska nå målen.

Ambitionen är att enheterna, förvaltning och huvudman över tid ska utveckla en samsyn över hur utbildningarna ska genomföras inom huvudmannens ansvarsområde

Huvudman

Det är av vikt att även barn-och utbildningskontorets åtagande och aktiviteter analyseras i förhållande till förskolor och skolors resultat. Hur väl har de beslut som tagits och insatser som genomförts under läsåret bidragit till skolans möjlighet att uppfylla de nationella målen?

Utifrån de mål som fastställdes i kvalitetsredovisningen, och utifrån förvaltningens utvärdering av de egna insatserna, planerar och prioriterar skolchefen tillsammans med rektorerna sina egna åtagande och utvecklingsområden inför kommande läsår.

Slut